

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.51/2013/13. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. szeptember hó 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A sikkasztás büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 20.B.35/2012/45. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlott börtönbüntetését 2 (kettő) év 10 (tíz) hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetését 3 (három) évre enyhíti.

Az előzetes fogvatartás beszámításánál 4 (négy) nap házi őrizetben töltött idő felel meg 1 (egy) napi szabadságvesztésnek.

A Budakörnyéki Bíróság 4.Bny.517/2009/2. számú végzésével elrendelt zár alá vételt 76.953.756 (hetvenhatmillió-kilencszázötvenháromezer-hétszázötvenhat) forint erejéig tartja fenn.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A vádlottat a Budapest Környéki Törvényszék bűnösnek mondta ki sikkasztás büntetében (Btk. 317.§ (1), (6) bekezdés a) pont) és közokirat-hamisítás előkészületének vétségében (Btk. 274.§ (2) bekezdés).

Ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 4 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy az előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítani rendelte.

Az elsőfokú bíróság a magánfelet polgári jogi igényével a törvény egyéb útjára utasította. Az elsőfokú eljárás során zár alá vett vagyontárgyak vonatkozásában a zár alá vételt fenntartotta azzal, hogy a magánfélnek 60 napon belül igazolnia kell a rendelkezési joga miatti polgári eljárás megindítását.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett ezen túlmenően az eljárás során lefoglalt bűnjelekről is, melyek egy részét az iratoknál rendelte kezelni, más részének

lefoglalását megszüntette és azok kiadását, illetve részbeni megsemmisítését rendelte el.

Végezetül rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a kiszabott büntetés súlyosítása végett, míg a vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.560/2012/9. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta. Álláspontja szerint a perrendi szabályok betartása mellett lefolytatott eljárás során az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, melyből okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is törvényes.

A büntetés kiszabása körében értékelhető körülményeket helyesen tárta ugyan fel, azonban az ügyészi álláspont szerint a kiszabott büntetés mértékének meghatározásakor nem vette figyelembe kellő súllyal a vádlott által elkövetett cselekmény jellegét annak tárgyi súlyát, amely lényegesen hosszabb tartamú fő- és ahhoz igazodó mellékbüntetés kiszabását tenné indokolttá. Ezért indítványozta ennek megfelelően az elsőfokú ítéletben kiszabott büntetés jelentős súlyosítását.

A vádlott a bejelentett fellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet felderítetlen, megalapozatlan, iratellenes megállapításokat és helytelen ténybeli következtetés tartalmaz, így megalapozatlanul és indokolatlanul vezetett mindez az ő büntetőjogi felelősségének megállapításához a sikkasztás bűncselekményét illetően.

A vádlott római pontokba szedve támadta az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét.

A fellebbezésének I., II., III., IV., VI., VII., VIII. és IX. pontjaiban kifogásolta az elsőfokú ítéletnek az áru értékére, annak tulajdonjogára vonatkozó megállapításait azzal, hogy e tekintetben az elsőfokú bíróság a bizonyítékok teljes körének figyelmen kívül hagyásával tett ténymegállapításokat. E pontokban kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a részére kényszer hatására történő cselekvés tényét elvetette annak ellenére, hogy az őt ért fenyegetésekre vonatkozóan kellő bizonyíték állt rendelkezésre.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság tanú1 tanúvallomását fogadta el az ő állításával szemben figyelmen kívül hagyva a tanú1 által állítottak valótlanságát igazoló bizonyítékokat.

A beadványának IV. pontjában az elsőfokú ítéletben tett ténybeli következtetések helytelenségét, míg a V. pontban az elsőfokú bíróság részéről az indokolási kötelezettség teljes elmulasztását sérelmezte.

Az írásbeli fellebbezés XII., XIII. és XIV. pontjában pedig részletesen kitért arra, hogy miért törvénysértő az elsőfokú bíróságnak a zár alá vétel fenntartására vonatkozó döntése annak ellenére, hogy álláspontja szerint a magánfél egyáltalán nem terjesztett elő polgári jogi igényt az eljárás során, nem is tekinthető sértettnek, így a 60 napos időtartamra fenntartott zár alá vétel törvénysértő. E körben kifogásolta azt is, hogy a tulajdonjog változás bejegyzése után került sor a

biztosítási intézkedés megtételére, amelyre pedig már törvényes lehetőség nem is lett volna.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítéletet nem a bizonyítékok pártatlan értékelése, hanem az elsőfokú bíróság meggyőződése alakította és ez vezetett a bűnösségének a megállapításához is.

Összességében indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a sikkasztás vádja alól bizonyítékok hiányában mentse fel, míg a közokirat-hamisítás előkészülete miatt vele szemben pénzbüntetést alkalmazzon. Indítványozta továbbá a zár alá vétel feloldását, valamint annak megállapítását, hogy a magánfél nem volt sértettje az ügynek.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője csatlakozott a vádlotti beadványban foglaltakhoz és a vádlott felmentését indítványozta a sikkasztás büntette miatt emelt vád alól. A védő érvelése szerint az elsőfokú ítélet felderítetlen, megalapozatlan, iratellenes, helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz, így a Be. 351.§ (2) bekezdés a), b) és d) pontjaiban írt okból is annak hatályon kívül helyezése indokolt. Hangsúlyozottan kifogásolta a védő, hogy a cselekmény elkövetési értéke tekintetében az elsőfokú ítélet teljesen megalapozatlan, amit az is mutat, hogy az elkövetési értéket a szakértői véleményekkel szemben maga a bíróság számolta ki, ami egy ilyen ügyben álláspontja szerint megengedhetetlen. Kifogásolta, hogy az elkövetési érték alapjául szolgáló leltárak készítésének körülményeit sem tisztázta pontosan a bíróság, mégis annak figyelembe vételével határozta meg az értéket. A védő érvelése szerint az elsőfokú ítélet indokolása nem érthető, számtalan ellentmondást tartalmaz, feltételezéseken és téves ténybeli következtetéseken alapul, amely aztán az elkövetési érték téves meghatározásához vezetett. Hangsúlyozta, hogy kétséget kizáró bizonyíték nem állt a bíróság rendelkezésére, így az 50 millió forint feletti elkövetési érték megállapítása törvénysértő. Álláspontja szerint kizárólag 47 millió forint értékű áru tekintetében lehetne legfeljebb megállapítani a vádlott bűnösségét, de még az ezen összeget alátámasztó bizonyítékok sem egyértelműek.

Összességében tehát az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta, másodlagos indítványa pedig a kiszabott büntetés enyhítésére irányult. A védő érvelése szerint mindenképp a vádlott javára értékelendő, hogy az elkövetési érték a minősítést megalapozó értékhatár alsó határához közelít, emellett a vádlott javára szolgál a jelentős időmúlás is annak ellenére, hogy kisebb részben az a vádlottnak is felróható volt. Mindez pedig a büntetés jelentős enyhítését indokolja.

A vádlott az utolsó szó jogán elhangzott felszólalását írásban is becsatolta, melyben lényegében a fellebbezésében írtakat foglalta össze röviden. Ebben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a sikkasztás vádja alóli felmentését és a közokirat-hamisítás előkészületének vétsége miatt pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A bejelentett ügyészi fellebbezés nem, míg a vádlotti és védői fellebbezés a kiszabott büntetés enyhítése tekintetében eredményre vezetett.

A kétoldalú fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta az eljárása során.

Ezzel kapcsolatosan rámutat az ítélőtábla arra - reagálva a vádlott írásbeli fellebbezésében foglaltakra -, hogy a Be. 2. § (1), (2) és (3) bekezdése rögzíti a vádelvet, amely tartalmát tekintve azt jelenti, hogy a bíróság kizárólag a vádlott büntetőjogi felelősségét vizsgálhatta az eljárása során, méghozzá kizárólag a vádiratban megjelölt keretek között. Jelen eljárásban más szereplők esetleges büntetőjogi felelősségének vizsgálatára éppen ezért nem is kerülhetett sor.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából a szükséges és releváns bizonyítékokat felderítette, azokat egyenként és összességében értékelte, mérlegelte, és tényből tényre is a logika szabályainak megfelelően következtetett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomórészt mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult. Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállást azonban az iratok tartalma alapján a következőkkel egészíti ki, illetve helyesbíti a másodfokú bíróság:

Az ítélet 5. oldal 3. bekezdés 2. sorának közepére „a magánfél” szövegrészt illeszti.

Az 5. oldal 3. bekezdésének utolsó sorát akként helyesbíti, hogy 124.374.593 Ft értékű áru volt a telepen.

Az 5. oldal 5. bekezdésének 3. sorát akként helyesbíti, hogy 76.953.756 Ft értékű áru került elszállításra.

A 6. oldal 2. bekezdésének utolsó sorát akként helyesbíti, hogy 36.310.516 Ft értékű áru sorsa maradt ismeretlen.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás már minden tekintetben megfelel az iratok tartalmának, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének kellő mértékben eleget tett, és ennek során számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat fogadott és melyeket, milyen okból vetett el.

Ennek során a Be. 4. § (2) bekezdésében írt rendelkezést maradéktalanul figyelembe vette, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a vádlott terhére.

Az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott a vádlott, valamint a meghallgatott tanúk vallomásaival, és e vallomásokat csak annyiban fogadta el, amennyiben nem nyertek egyértelmű megcáfolást, illetve amennyiben azt az eljárás egyéb adatai is alátámasztották.

Éppen ezért alaptalan az a vádlotti hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság a meghallgatott tanúk vallomásait kritikai nélkül fogadta el a tényállás megállapításakor.

Így ellentétes bizonyíték hiányában tényként állapította meg, hogy a vádlott szívésségből fogadta be a magánfél, valamint az érdekeltségi körébe tartozó más gazdasági társaság árukészletét. Azt is helytállóan rögzítette, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a teljes árukészlet név szerint mely gazdasági társaságok tulajdonában volt a magánfélen kívül, mivel a tulajdon tekintetében tanú2, tanú3 és tanú1 tanúk is ellentétes tartalmú bizonyítékokat csatoltak be az eljárás során.

Helytálló mérlegeléssel állapította meg továbbá az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt, kézzel írt leltárkészlet listák, a „Raktárkészlet” elnevezésű okirat, valamint tanú4 tanúvallomása alapján, hogy a kiskunlacházi raktárban 30 raklapnyi, kb. 124 millió forint értékű árukészlet halmozódott fel.

A vádlott tárgyalási előadásában a tanú1 által el nem szállított árukészlet értékesítésében a közreműködését elismerte azzal azonban, hogy e tevékenységére a Kft1 ügyvezetőjétől kapott megbízást, ugyanakkor tagadta az általa értékesített árunak a tárolt áruval való azonosságát.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 15. oldal 4. és 5. bekezdésében, valamint a 16. oldal 1., 2. bekezdésében, továbbá a 17. oldal 4. bekezdésében részletesen megindokolta, hogy miért nem fogadható el a vádlottnak a Kft1-re történő hivatkozása az értékesítéssel kapcsolatban. Tanú5 ugyanis határozottan állította az eljárás során, hogy a Kft1 nevében nem adott megbízást a vádlottnak az értékesítésre.

Tanú6 nyomozati és a tárgyaláson fenntartott előadása szerint a vádlott mindvégig az áru tulajdonosaként lépett fel az értékesítések során (nyomozati iratok 1247. oldal, 19. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 40. oldal). Ebből pedig levonható az a következtetést, hogy a vádlott tisztában volt azzal a körülménnyel, hogy a telephelyen maradt áru tulajdonjoga mást illet, ennek ellenére azt akként állította be, mintha a Kft1 megbízásából azt joga lenne mások felé értékesíteni. Erre pedig azért volt szüksége, hogy az értékesítéseit így legalizálja.

A telephelyen maradt és értékesítésre került áruk azonosságára vonatkozó elsőfokú bírói mérlegelés helytálló. Az elsőfokú bíróság e körben a vádlott, tanú6 és tanú7 által készített listáknak, valamint annak a körülménynek tulajdonított döntő

jelentőséget, hogy a vádlott nem saját gazdasági társaságán keresztül értékesítette az árut, hanem mindezt a Kft1 nevében tette.

Az elsőfokú bíróságnak elfogadható az az okfejtése, mellyel az igazságügyi árszakértői vélemény számításait elvetette, figyelemmel a vélemény ténybeli alapját képező számlák és szállítólevelek valótlan tartalmára. A valósnak elfogadott készletlista, valamint a Zrt1 4 db számlája alapján pedig helytálló mérlegeléssel állapította meg az elkövetési értéke (elsőfokú ítélet 15. oldal 1-től 3. bekezdés).

A leltározási listák adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy az induló készlet 124.374.593 Ft bruttó értékű áru volt, amelyből tanú1 a magánfél nevében az Kft2 felé 47.420.837 Ft bruttó értékű árut értékesített. A vádlott pedig 76.953.756 Ft bruttó értékű árut szállított, vagy szállíttatott el a ... városi telephelyről és kezdte meg annak az értékesítését. A vádlott által ebből a mennyiségből 40.643.240 Ft értékű áru került eladásra, míg a fennmaradó 36.310.516 Ft értékű áru sorsa ismeretlen marad.

A fenti számítást a készletlisták adatain túl a megrendelőktől lefoglalt valós tartalmú számlák adatai is alátámasztották.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a listák elkészítésekor sem a vádlottnak, sem az abban résztvevő tanúknak nem állt érdekében valótlan adatokat feltüntetni, hiszen az értékesítés eredményessége valamennyiük érdekében állt. Így helyes volt az az első bírói álláspont, hogy a kétes eredetű és tartalmú számlákkal és szállítólevelekkel szemben a vádlott és a fenti tanúk által készített leltár adatait és a valós számlákat vette figyelembe. Éppen erre figyelemmel kellett a tényállást a fenti adatokkal korrigálni, kiegészíteni. Erre tekintettel nem foghat helyt a vádlotti beadványnak az elkövetési értéket vitató álláspontja sem.

A fentieken túl megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a vádlotti beadvány több része egy-egy vallomásrészlet és ítéleti megállapítás töredékének kiemelésével az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadja figyelmen kívül hagyva az egyes bizonyítékok tágabb, logikai összefüggéseit. A vádlotti észrevételek a bizonyítékok újraértékelését célozzák, de megalapozott tényállás mellett ez nem vezethet eredményre a másodfokú eljárásban. Így a felmentést célzó fellebbezések sem vezethettek eredményre a sikkasztás bűncselekményét illetően.

A közbizalom elleni bűncselekmény vonatkozásában megállapítható, hogy a vádlott mindvégig ténybelileg elismerte a cselekmény elkövetését, és a vallomását a lefoglalási jegyzőkönyv, mint okirati bizonyíték, továbbá az eljárás során meghallgatott tanú8 vallomása is alátámasztotta.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett mindkét cselekmény tekintetében a vádlott bűnösségére és törvényes a cselekmények jogi minősítése is.

Ugyanakkor az időközben bekövetkezett jogszabályi változásokra, nevezetesen a 2012. évi C. törvény hatályba lépésére tekintettel a másodfokú bíróságnak

vizsgálnia kellett a Btk. 2.§-a alapján, hogy melyik törvény biztosít kedvezőbb elbírálást a vádlott számára.

E vizsgálódás során megállapította, hogy a vádlott által elkövetett cselekmények a jelenleg hatályos Btk. 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő, továbbá a Btk. 342.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő cselekményt valósítanak meg, mely cselekmények büntetési tétele megegyezik az elkövetéskor hatályban volt Büntető Törvénykönyv rendelkezéseivel.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az elsőfokú ítélet tényállásába rögzítésre került a Kft1 képviselőjére feljogosító „Meghatalmazás” elnevezésű hamis okirat felhasználása, amely az elkövetéskor hatályos Btk. 276.§-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétségét valósította meg, és amely miatt a vádlott büntetőjogi felelősségét a cselekmény elévülésére tekintettel nem állapította meg az elsőfokú bíróság.

E cselekmény azonban a jelenleg hatályos Btk. 26.§ (1) bekezdésében foglalt szabályozásra az 5 éves elévülési időre figyelemmel még elbírálni lehetne, ezért egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott számára az elkövetéskor hatályos Btk. alkalmazása a kedvezőbb.

A sikkasztás vonatkozásában a másodfokú bíróság - osztva az elsőfokú bíróság álláspontját - megállapította, hogy a rábízás megvalósult, hiszen az elkövető jogszerűen került a dolog birtokába, így emellett a birtokbaadás jogcíme már közömbös. A dolog birtoklását a kétoldali akaratnyilatkozat önmagában jogszerűvé teszi. A tárolás céljára átadott áru a vádlott telephelyére rábízásnak minősül. Az ilyen módon a vádlott telephelyére került áru elszállítása és értékesítés pedig a dolog feletti eddigi tényleges hatalom végleges megszüntetését célozta, amely jogtalan eltulajdonításként értékelendő.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság a jogi indokolás 3. bekezdésétől mellőzi azt a megállapítást, amely az elszállított áru értékére vonatkozik (ítélet 15. oldal).

A büntetés kiszabása körében értékelendő tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen sorolta fel, azonban az enyhítő körülményeket szükséges kiegészíteni azzal, hogy kisebb fokban az időmúlás további enyhítő körülményt jelent, ugyanakkor a súlyosító körülmények köréből a halmazatot mellőzi, mivel az kétszeres értékelést jelentene.

Az enyhítő és súlyosító körülményeket értékelve a másodfokú bíróság nem látta megalapozottnak az ügyészség súlyosításra irányuló indítványát, ugyanakkor a 42 éves, mindeddig büntetlen előéletű vádlottal szemben a kiszabott büntetés enyhítésére látott lehetőséget, ezért a kiszabott fő- és mellékbüntetést a rendelkező részben írt mértékre enyhítette.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék helyesen járt el, amikor a magánfelet a polgárjogi igényének érvényesítésével a törvény egyéb útjára utasította. E körben megjegyzi az ítéletábra, hogy nem helytálló

a vádlott azon érvelése, mely szerint polgári jogi igény előterjesztésére nem került sor. Megállapítható, hogy a magánfél 2009. november 17-én jelentette be a polgári igény érvényesítésére vonatkozó szándékát és ennek biztosítására kérte a zár alá vétel elrendelését is (nyomozati iratok 911. oldal).

Ugyancsak helytállónak találta a másodfokú bíróság a zár alá vétel további fenntartására vonatkozó rendelkezést is, mivel a Be. 54.§ (3) bekezdése szerint a polgári jogi igény egyéb törvényes úton való érvényesítését nem zárja ki, hogy a sértett magánfélként nem lépett fel az eljárás során.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiek szerint a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2013. év szeptember hó 13. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

Dr. Halász Irén s.k.

előadó bíró

. Németh Nándor s.k.

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 20B.35/2012/45. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.51/2013/13. számú ítéletében írt változtatással 2013. év szeptember hó 13. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2013. év szeptember hó 13. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő